

J. 57, 25, 57

„Quisling, en politisk-religiøs drømmer med fiksert ide”

„Føreren” og rettsstaten Norge vurdert i Nordisk Tidende

Av norsk-amerikaneren prof. dr. Lyder L. Unstad

Verden er som kjent liten og blir mindre etter hvert. En norsk-amerikaner skriver fra New York at han er «et gammelt medlem av Bondeungdomslaget i Oslo og husker Dem meget godt fra den tid», hvilket vil si rundt 1920. Og nå sender han meg et klipp fra Nordisk Tidende der professor dr. Lyder L. Unstad skriver en lengere artikkel omkring rettsoppgjøret i Norge. Denne dr. Unstad er professor ved et universitet i Pennsylvania. Han er fra Lofoten, utdannet i U.S.A. der han har arbeidet seg frem, men han har også studert ved Oslo Universitet.

I sin artikkel i Nordisk Tidende nevner dr. Unstad at «Quisling ble dømt til døden og henrettet fordi han skulle ha hjulpet Hitlerjungen i Tyskland med å planlegge den tyske invasjon i Norge og sto ferdig straks med en «regjering» for å hjelpe fienden, o.s.v, se lagmannsrettens domsslutning i straffesak mot Q. utgitt av Eldsivating lagstol, Landsvikavdelingen, 1946 — sider 366 — 384. Flertallet i Norges høyesterett fulgte lagmannsrettens premisser. Følgelig skulle alt være rett.»

Men så hender det at prof. Unstad kommer over dosent Johan Vogts kronikk i Dagbladet 31. mai 1956, der det heter:

«Vi vet nå at Quisling ikke hadde noen forhånds-informasjon om den tyske okkupasjon, og også at hans usurpasjon den 9. april ikke var foretatt etter avtale med den tyske krigsledelse. Man kan, som kjent, også gjøre en skjelm urett.»

— Se det, da! Så helt motsatt fra hva retten pointerte og hva propagandamestrene Hambro og Tor Myklebost fortalte oss, bemerket Unstad.

I artikkelen viser Unstad også til Magne Skodvins dravhandling der det heter:

«For den politiske sida av aksjonen mot Norge hadde Tyskland heilt andre planar, greie og faste, så langt dei rakk, og der var det ikkje rom for Quisling. Den politiske nyordninga skulle setjast i verk gjennom den lovlege regjeringa (Nygaardsvolds), som difor straks måtte setjast under tysk press. Men kupet lukkast ikkje.»

Hovedpunktene i dommen over Quisling faller altså bort —. Hertil kommer så Presidentskapets aksjon, sommeren 1940, for å avsette kongen og regjeringen Nygaardsvold. Om dette bemerket Undersøkelsskommisjonen:

«Avsettelse av konge og regjering, innsettelse av en tyskorientert motregjering, alt midt under krigen og etter forhandlinger med fienden innledet uten Regjeringens vitende. Mer avgjort kunne forfatningsbruddet ikke godt bli»

Og på side 292 i innberetningen fra U.K. heter det om det

«ørgelige faktum at mellom 90 og 100 stortingsmenn ga forslagene (fra Presidentskapet) sin tilslutning og derved faktisk ville ha bundet det storting hvis flertall de utgjorde. Stortinget i 1940 ble ikke noe nådanker i farens stund». Og, «til slutt er det grunn til å peke på at Presidentskapets linje i juni-dagene (1940) lenge fikk en viss

tilslutning fra den norske legasjon i Stockholm og de to derværende regjeringsmedlemmer, Mowinckel og Frihagen.» ...

Til dette bemerket stortingsmann Magnus Nilsen av presidentskapet at «Selvfølgelig var også disse menn i god tro og arbeidet i den beste hensikt for Norges ve og vel.»

Til dette bemerket dr. Unstad til slutt i sin artikkel i Nordisk Tidende:

«Men, for denslags forsøk ble Quisling dømt og henrettet, mens disse politikerne unnslopp rettslig tiltale og forble gode nordmenn.

Vi, som har trodd at likhet for loven var grunnfestet i norsk lov og rett, vi blir mildest talt sjokkert ved å lese om slik grov ulikhet for loven. Disse samme stortingsmenn var også med på å sanksjonere de provisoriske anordninger laget i London, som ble brukt til fordømmelsen av Quisling. Mye rart i denne verden.»

Og endelig legger han til:

«Skolelyset Quisling må vel sees på som en politisk-religiøs drømmer med en fiksert idé om et historisk større Norge som et slags gudskonsept. Han var ikke skikket som «fører» i en praktisk-politisk verden, — Og: «Hovedpunktene i dommen over Quisling faller altså bort, — en meget alvorlig sak i Norge som rettsstat.»

— Hva mener så herr Hambro og presseattasje Tor Myklebost i dag?

T. F.